

สร้างพื้นที่สื่อสร้างสรรค์ 'หนองนาสร้างบ้านเฮา'

“หนองนาสร้าง” พื้นที่ชุมชนเล็กๆ ในจังหวัดร้อยเอ็ด หมู่บ้านชานเมือง ซึ่งห่างจากตัวเมืองร้อยเอ็ด เพียง 2 กิโลเมตร แต่ยังคงวิถีชีวิตกึ่งชนบทได้อย่างเรียบง่าย จึงเป็นแหล่งเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ พื้นที่เป้าหมายของนิสิตกลุ่มเครือข่ายพื้นที่สร้างสรรค์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในการดำเนินโครงการหนองนาสร้างบ้านเฮา เมื่อช่วงเดือนมกราคมที่ผ่านมา

สื่อ และกระบวนการสื่อสารเป็นเครื่องมือหลักของกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่นิสิตกลุ่มนี้เลือกใช้เพื่อถอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนหนองนาสร้าง และเป็นกลวิธีที่สำคัญในการสร้างความสัมพันธ์และสื่อสารสังคม เพื่อการสร้างสรรค์สื่อที่สะท้อนศิลปวัฒนธรรม บอกเล่าประเพณีวิถีชีวิตและภูมิปัญญา ที่เชื่อมโยงบริบทหลายๆ ส่วนของชุมชน ซึ่งการสร้างกิจกรรมลักษณะนี้ อยู่ในกรอบแนวคิด 3 ดี คือ สื่อดี พื้นที่ดี และภูมิดี

กิจกรรมในครั้งนี้ประกอบด้วย การถ่ายทำสารคดีเชิงข่าว เรื่องงานบุญประเพณีผะเหวด บทบาทของงานบุญที่มีต่อชุมชน ด้วยรูปแบบรายการสัมภาษณ์ปราชญ์ชุมชน คือ พ่อใหญ่สมัย พลแดง อดีตผู้ใหญ่บ้าน ผู้เป็นที่เคารพนับถือของคนในหมู่บ้าน เป็นที่สนใจของคนในหมู่บ้าน ทำให้คนในหมู่บ้านหันมาสนใจกิจกรรมนี้ ซึ่งนิสิตมีโอกาสนำปฏิบัติการถ่ายทำสารคดี สัมภาษณ์คนต้นเรื่อง เจอสถานการณ์จริง ในขณะที่ปราชญ์ชาวบ้านเองก็มีช่องทางถ่ายทอดหลักคิดที่ดีให้กับคนในชุมชน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเรียนรู้ผ่านฐานกิจกรรม กิจกรรมการจัดรายการกระจายข่าว เป็นต้น โดยเรื่องราว เนื้อหาล้วนเกี่ยวข้องกับชุมชนหนองนาสร้างแห่งนี้ ทั้งสิ้น เช่นการร้องสรภัญญะ การทำขนมข้าวต้ม การบิปล้นขนมจีน การทำขนมเทียนโบราณ และการตีมีด เป็นต้น

จากการดำเนินกิจกรรมหนองนาสร้างบ้านเฮา ของภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคามครั้งนี้ ทำให้เด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมเกิดการตื่นรู้ เกิดสุขภาวะทางปัญญาสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้ มีทัศนคติและความเชื่อในประเด็นสุขภาวะที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นมากขึ้น รวมถึงได้สร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนแกนนำท้องถิ่นที่สนใจ อยากทำ ต้องการทำ ลุกขึ้นมาทำสิ่งดีๆ ให้กับครอบครัว ชุมชน สังคม และเกิดระบบสื่อและกลไกสุขภาวะ ที่ส่งเสริมการพัฒนาเด็กเยาวชนให้เป็นพลเมืองตื่นรู้มากขึ้น ■